

บทที่ 1

บทนำ

พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 กำหนดให้คุรุสภาเป็นสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาต กำกับดูแลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น (ศึกษานิเทศก์) ได้มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นวิชาชีพควบคุมและได้กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้เข้าสู่วิชาชีพต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพตามที่กำหนด จึงจะได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและเมื่อเข้าสู่วิชาชีพแล้ว จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน เพื่อให้การปฏิบัติมีมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งเป็นการสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่น ทั้งเป็นหลักประกันให้แก่ผู้เรียนและผู้ปกครองที่มีครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น (ศึกษานิเทศก์) ที่ดีมีคุณภาพ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษาและพัฒนาการศึกษาชาติ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: คำนำ)

คุรุสภาได้ประกาศข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 สำหรับหมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงานในข้อ 10 และข้อ 11 ได้กำหนดผู้ประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษา ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานใน 12 เรื่อง คือ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อการเป็นผู้บริหารมืออาชีพในการพัฒนาองค์กรและสอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

โดยในส่วนของผู้บริหารจะเน้นการบริหารจัดการและการดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้องค์กรมีคุณภาพที่สำคัญคือ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ เป็นต้น ในการปฏิบัติงานของครูจะประสบความสำเร็จได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารงาน 4 งาน ของโรงเรียนสำหรับงานวิชาการได้มีนโยบายที่เกี่ยวข้องหลายนโยบายและเปลี่ยนแปลง ไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับจำนวนครูที่มีจำกัด จึงทำให้การบริหารจัดการไม่มีระบบเป็นของโรงเรียนที่ชัดเจน และที่สำคัญโรงเรียนไม่ได้มีการจัดระบบการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ครูปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งควรได้รับการพัฒนาเป็นการด่วน ทั้งนี้เพราะ 1) ครูมีภาระงานมาก ขาดความเข้าใจในหลักการและการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลไม่เหมาะสม ขาดการนิเทศติดตาม 2) ครูได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารและหลักสูตร 3) ขาดระบบการสนับสนุนการเรียนการสอน 4) ขาดระบบส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และ 5) ขาดระบบส่งเสริมสนับสนุนที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน(กระทรวงศึกษาธิการ, 2554ก: คำนำ-ช)

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2552ข: 5-9) ได้ศึกษาและสรุปผลการปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่ปี 2542-2552 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จากการประเมินรอบแรกร้อยละ 65 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในชนบท กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 13-29) และจากการศึกษาและข้อสรุปของกระทรวงศึกษาธิการด้านดังกล่าวได้มีข้อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำทางวิชาการ ในทำนองเดียวกัน ธีระ รุญเจริญ (2553: 120-121) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงแนวทางการบริหาร และผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนั้น วัชรา เล่าเรียนดี (2556: 260-262) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาวิชาชีพครูในลักษณะของการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการร่วมมือกันภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน

จังหวัดสงขลา ประกอบด้วยโรงเรียนที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา จำนวน 3 เขตพื้นที่การศึกษา มีโรงเรียนทั้งสิ้น 473 โรงเรียน ในปีการศึกษา 2555 มีผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รวม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 43.94 โดยมีค่าเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย ร้อยละ 44.29 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 40.77 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 39.14 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 36.75 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 31.12 สุขศึกษา และพลศึกษา ร้อยละ 61.19 ศิลปะ ร้อยละ 46.72 และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ร้อยละ 53.54

จากข้อมูลการประเมินคุณภาพนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงถึงคุณภาพที่ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยการหาวิธีการต่างๆ ที่สำคัญ คือ การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้โดยพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณภาพ

ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 หมวด 2 มาตรฐานการปฏิบัติงานข้อ 10 และข้อ 11 ผู้ประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 12 เรื่อง ในขณะเดียวกัน จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูและผลการศึกษาวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาที่ได้เสนอปัญหาที่ต้องปรับปรุงพัฒนาต่อยอดและแนวทางในการดำเนินงานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2556-2561 มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ บริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งตัวแปรที่ศึกษา ไว้ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 473 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 217 โรงเรียน ตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1979: 608-609; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545)

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1. สภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
2. สภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาใน

12 มาตรฐาน จำแนกเป็น

- 2.1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- 2.2 ตัดสินใจปฏิบัติการกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 2.3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 2.4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- 2.5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- 2.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 2.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- 2.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 2.9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- 2.10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
- 2.11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- 2.12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ได้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ยกร่างรูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา และจัดทำเป็นเอกสารกาารใช้รูปแบบ

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินรูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน ประกอบด้วยบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้แทนครูสภา จำนวน 1 คน
2. คณาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ จากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 คน
3. ผู้บริหารจากโรงเรียนรางวัลพระราชทานในอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน
4. ครูวิชาการจากโรงเรียนรางวัลพระราชทานในอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 1 คน
5. ศึกษานิเทศก์ผู้เชี่ยวชาญจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา หมายถึง วิธีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภา พ.ศ. 2548 ของสถานศึกษาโดยใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพและมีการนิเทศภายใน

การบริหารงานในสถานศึกษาโดยใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ หมายถึง การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และมีการปรับปรุง (Act)

1. การวางแผน (P) หมายถึง การกำหนดแผนเพื่อความสะดวกในการบรรลุเป้าหมาย
2. การปฏิบัติ (D) หมายถึง การนำแผนไปใช้และวัดประสิทธิภาพ
3. การตรวจสอบ (C) หมายถึง การเปรียบเทียบผลลัพธ์กับวัตถุประสงค์
4. การปรับปรุงแก้ไข (A) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายหากมีช่องว่างเกิดขึ้นและแก้ไขทบทวน

สภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภา หมายถึง สภาพะการดำเนินงานของโรงเรียน ที่ได้ดำเนินงานตามหลักการบริหารและการนิเทศภายในที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภา

มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง ข้อกำหนดของครูสภา พ.ศ. 2548 เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู จำนวน 12 มาตรฐาน ดังนี้

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองของครู การเผยแพร่ผลงานและการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการโดยการประชุม สัมมนาและอบรม
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกวิธีการพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง ความพยายามในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมและความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง หมายถึง การพัฒนาแผนการเรียนรู้อีกเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ที่เป็นปัญหา เทคนิค ผลการจัดกิจกรรม และข้อเสนอแนะ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติตนที่เหมาะสมกับความเป็นครู
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การยอมรับ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนร่วมงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน หมายถึง ยอมรับฟังความคิดเห็น ความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นๆ ในชุมชนและร่วมมือพัฒนาสถานศึกษา
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การค้นหา รวบรวมข้อมูลตามสถานการณ์ของสังคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู มาสร้างสรรค์หรือประกอบการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นการเรียนรู้จากปัญหาต่างๆ ตามสภาพจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา สามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานตามสภาพจริงของโรงเรียน
2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจากผู้สอนอย่างรอบด้าน ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานทั้ง 12 มาตรฐาน ตามข้อบังคับของคุรุสภา พ.ศ. 2548

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยรูปแบบการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้หลักการของการบริหารด้วยวงจรคุณภาพของ Deming (Deming, 2004; อ้างถึงใน สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2542:45) ได้เสนอไว้ในการบริหารคุณภาพนั้นจะต้องประกอบด้วย

- P = การวางแผน
- D = การลงมือปฏิบัติ
- C = การตรวจสอบ
- A = มีการปรับปรุง

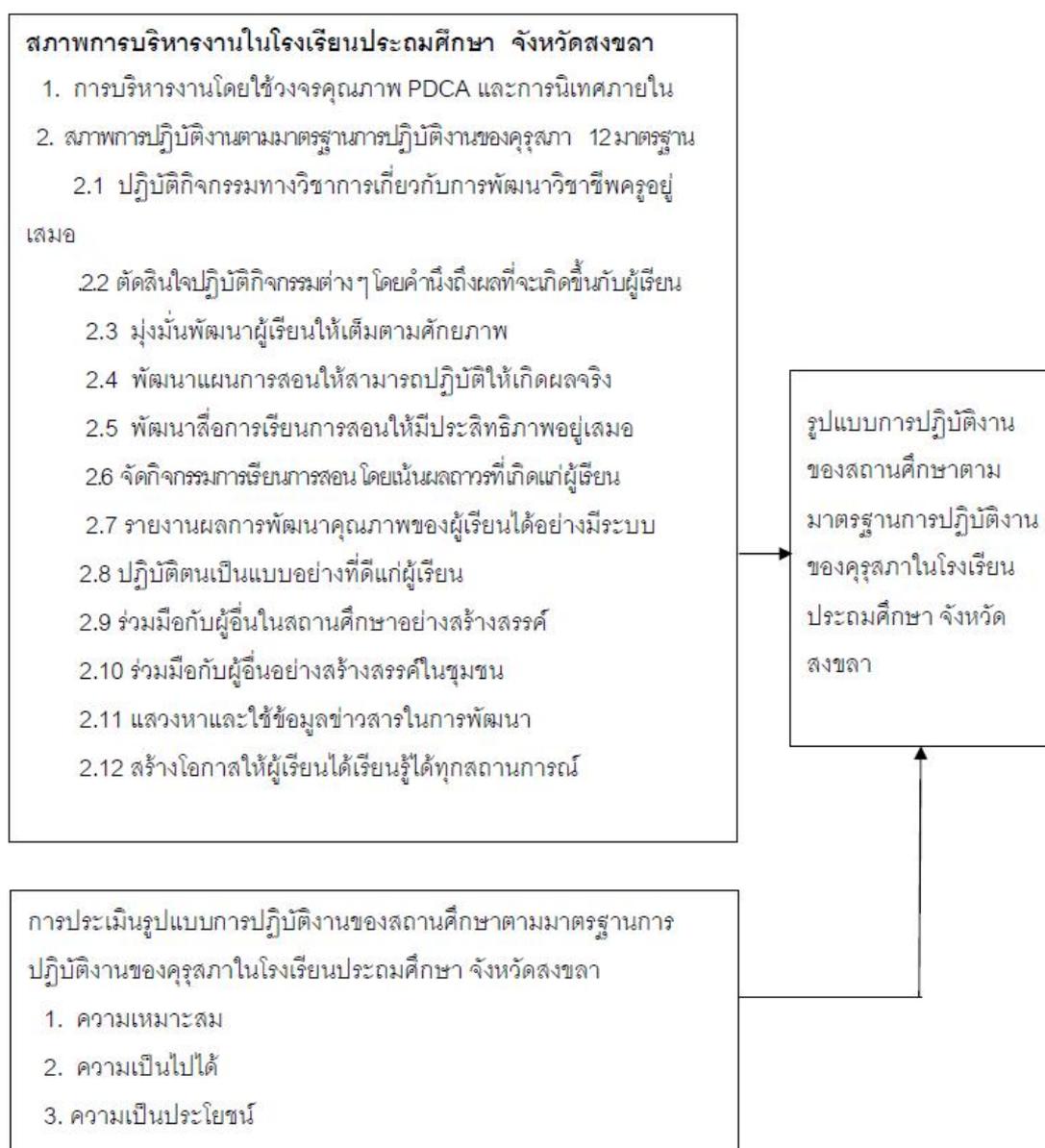
2. สภาพการณ์เทศภายใน ผู้วิจัยได้ใช้หลักการแนวคิดของ วัชรภา เล่าเรียนดี (2556: 111) ได้เสนอว่า การนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

- 2.1 การให้ความร่วมมือร่วมใจ (Collaboration)
- 2.2 การสร้างความผูกพันต่อภาระหน้าที่ (Commitment) ด้วยความเต็มใจของบุคลากรในโรงเรียนและครู
- 2.3 การประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (Interpersonal Relation)
- 2.4 การประสานกันทุกฝ่าย (Cooperation)
- 2.5 เป็นประชาธิปไตย (Democracy)
- 2.6 การยึดหลักความแตกต่างของมนุษย์และพัฒนาการของมนุษย์แต่ละวัย (Individual Differences and Human Development)
- 2.7 การมีเป้าหมายเดียวกัน (Common Goals) คือ คุณภาพการศึกษาของผู้เรียน (Student Quality)

3. สภาพการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภาในโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานการปฏิบัติงานของคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ที่ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ไว้ดังนี้

- 3.1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
- 3.2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน
- 3.3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 3.4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- 3.5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- 3.6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 3.7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
- 3.8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 3.9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- 3.10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
- 3.11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- 3.12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาจัดทำเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดง
ในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย